

Jestem zmianą, której chcę na Świecie!

Zrównoważony rozwój – co to jest?

Opis: Warsztat wprowadzający w tematykę zrównoważonego rozwoju dla uczniów LO

Cele:

Po zajęciach uczestnicy m.in.:

- znają obszary związane ze zrównoważonym rozwojem
- znają i rozumieją definicję ekoładu
- wskazują zależności pomiędzy swoimi codziennymi decyzjami a stanem środowiska

Metody i formy pracy: praca w grupach, praca indywidualna, analiza i interpretacja informacji

Pojęcia kluczowe: zrównoważony rozwój, ekoład

Przebieg zajęć

1. Wprowadzenie

Przywitanie uczestników
Prezentowanie się prowadzących
Prezentowanie celów i programów warsztatu
Prezentowanie się uczestników
Ustalenie zasad pracy na warsztacie – spisanie kontraktu

2. Ekoład – jakie ślady zostawiam?

Żyjemy na jednej planecie, a nasze decyzje wpływają na wszystkich mieszkańców Ziemi. Liczba ludności rośnie, a każdy z nas chciałby żyć zdrowo i szczęśliwie oraz się rozwijać. Aby było to możliwe, powinniśmy wszyscy starać się utrzymać naszą planetę w dobrym stanie.

Zrównoważony rozwój – co to jest? Dyskusja, po której następuje przedstawienie definicji. Zrównoważony rozwój: to taki proces zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych, który zapewnia równowagę pomiędzy zyskami i kosztami rozwoju i to w perspektywie przyszłych pokoleń, czyli jest „odzwierciedleniem polityki i strategii ciągłego rozwoju gospodarczego i społecznego bez szkody dla środowiska i zasobów naturalnych, od których jakości zależy kontynuowanie działalności człowieka i dalszy rozwój”

Jestem zmianą, której chcę na Świecie!

Trener zapisuje na tablicy hasło Ekoślad i pyta uczniów, z czym im się ono kojarzy. Nad skojarzeniami uczniowie pracują w trzech grupach – przez chwilę wymieniają się pomysłami, a następnie wspólnie tworzą krótką definicję ekośladu i porównują ją z definicją.

Ekoślad, zwany też śladem ekologicznym (ang. ecological footprint), to –mówiąc metaforycznie– „odcisk naszych stop na powierzchni planety. Może on być także metodą badawczą na określanie wpływu każdego człowieka na Ziemię. Jak zmierzyć własny ekoślad? Sumując wszystkie rodzaje działalności człowieka mające wpływ na zasoby Ziemi: wodę, powietrze, kopaliny, glebę, przestrzeń, florę i faunę oraz grupując je w ogólne kategorie, związane np. z podróżowaniem, domem, jedzeniem itp. Analiza zebranych w ten sposób danych pozwala określić, jaką ilość zasobów zużywamy, jak bardzo nasza działalność wpływa na środowisko i „ile planet byłoby potrzebnych”, aby zaspokoić nasze potrzeby przy obecnym stylu życia.

Idea zrównoważonego rozwoju jest złożona. Stanowi jedną z odpowiedzi na nasz ekoślad, który pokazuje, jak bardzo i w jak różny sposób wpływamy na zasoby naszej planety. Warto zastanowić się nad tym, co powinniśmy i co możemy zmienić, by zmniejszyć nasz negatywny wpływ na stan Ziemi i jakość życia wszystkich jej mieszkańców. Nawet drobne zmiany mogą mieć ogromne znaczenie.

Trener pyta uczniów, jakie działania są ich zdaniem potrzebne, by zachować Ziemię w dobrym stanie dla następnych pokoleń. Prosi, by nawiązali do poznanej przed chwilą definicji ekośladu.

Trener informuje uczniów, że będą samodzielnie zastanawiali się nad ekośladem, który codziennie zostawiają.

Uczniowie wypisują przykłady własnych zachowań i nawyków, które wpływają na najbliższe otoczenie i środowisko.

3. Jak dbać o Ziemię – przykłady działań, które może podjąć każdy

Dobre inspiracje – (grupa eFTe): „Oszczędzanie”, „Segregacja”. Dyskusja po projekcji.

4. Moje codzienne wybory a stan środowiska

Kropla drąży skałę

Burza mózgów – uczniowie w grupach zastanawiają się jak ich codzienne wybory wpływają na stan środowiska wg schematu: moja aktywność → czy mogę coś zmienić? → jakie przeszkody mogę napotkać? → co może pomóc mi przezwyciężyć te przeszkody?. Uczniowie dzielą się efektami swojej pracy na forum grupy.

Jestem zmianą, której chcę na Świecie!

5. Różne grupy społeczne i ich interesy

Uczniowie pracują w 4 grupach – każda z nich to reprezentanci innej grupy społecznej występującej w mieście, np. mieszkańcy osiedla, przedstawiciele władz, lokalni działacze w zakresie ekologii i biznesmeni. Uczniowie zastanawiają się jakie mogą być ich interesy w konkretnym miejscu (miejscowości, osiedlu). Po ustaleniu „planu działania” konkretnych grup społecznych, uczestnicy ustalają jak wyglądałaby ich idealna miejscowość/osiedle w grupach. Następnie ich zadaniem jest wypracowanie ostatecznej wizji ze wszystkimi grupami społecznymi.

Przykładowe pytania do omówienia: Co było trudne/łatwe w tworzeniu wspólnej wizji? Jak się czuliście? Jak doszliście do porozumienia? Co było najważniejsze dla każdej z grup? Jak ta sytuacja odnosi się do rzeczywistości?

6. Czego potrzebuję do szczęścia? Rezygnowanie ze swoich potrzeb może być trudne.

Uczniowie na forum grupy zastanawiają się jakie ich potrzeby muszą zostać spełnione, aby mogli uznać, że żyją szczęśliwie i wygodnie. Trener spisuje odpowiedzi grupując je w kategorie. Następnie uczniowie dzielą się na grupy 4 – osobowe i dowiadują się, że zasoby Ziemi się kurczą i każda grupa może wypisać tylko 6 potrzeb, których spełnienie jest konieczne dla ich komfortu. Gdy to zrobią, okazuje się, że muszą zrezygnować jeszcze z 2 potrzeb, ponieważ jako mieszkańcy Ziemi często możemy doświadczać klęsk naturalnych i tak też stało się tym razem.

Omówienie: Z czego było najtrudniej zrezygnować? Jakie potrzeby muszą być koniecznie zaspokojone? Jaka jest różnica między potrzebą a luksusem?

Rezygnowanie z mniej palących potrzeb jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju – uczniowie najprawdopodobniej zostawili na swoich kartkach te potrzeby, które są ważne dla wszystkich członków grupy.

Jaki mógłby być koszt zaspakajania wszystkich potrzeb?

7. Zakończenie

Refleksje uczestników

Materiały:

www.wikipedia.pl

www.efte.org

Jestem zmianą, której chcę na Świecie!

Autorka scenariusza: Magdalena Cylwik

Na bazie dostępnych mu praw, Stowarzyszenie Edukacji Nieformalnej „Meritum” udostępnia scenariusz na wolnej licencji Creative Commons.

Scenariusz jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia Edukacji Nieformalnej „Meritum”.

Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej ze pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2013 r.

Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.

Treść licencji dostępna jest na stronie: creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/legalcode